

Виховна година
«Бережи екологію Батьківщини!»

Підготувала:
Л. П. Яромчик
учитель початкових
класів ЗОШ № 24

Макіївка
2014 рік

Мета. Узагальнити знання учнів про природу рідного краю. Навчити усвідомленню необхідності зберігати і примножувати природні багатства, раціонально їх використовувати. Розвивати пізнавальний інтерес, мислення, уміння працювати групами, колективно і самостійно. Виховувати бережливе ставлення до навколишнього середовища, бажання не забруднювати екологію Батьківщини.

Обладнання. Карта, глобус, ілюстрації, запис "Звуки лісу", «Голосок води», індивідуальні картки, прилади для дослідів, збірка учнівських робіт.

Хід заняття

Організація класу.

Любі діти, у наш клас
Завітали гості щирі.
Привітаймо в добрий час
Гостей усмішкою й миром.

Вступна частина.

Ми - діти України!
Нас цікавить – життя лісу і поля, степу і гірського водоспаду.
Нас зворушує – схід сонця і спів птахів.
Нас турбує – стан повітря, яким ми дихаємо, вода, яку ми п'ємо, земля, на якій ми живемо.
Нас об'єднує – віра в те, що ми здатні зробити нашу Землю прекрасною.
Ми прийшли у світ, щоб жити
Всі на просторі земнім,
Щоб сміятись і радіти
У довкіллі чарівнім.

- Сьогоднішня наше спілкування присвячене дуже цікавій і зворушливій темі «Бережи екологію Батьківщини». Разом ми висловимо ставлення до навколишнього середовища. І не тільки розмовами, але й добрими справами ми будемо допомагати нашій Землі.

— Що саме непокоїть і тривожить людство? (Міліють і забруднюються ріки, вирубуються ліси, зникають деякі рослини, люди часто винищують тварин і птахів).

— Про ці проблеми ми і поговоримо на уроці.

Робота за темою уроку.

- На занятті присутні і будуть працювати різні групи, а саме:
- інформатори

- експерти
- лаборанти
- екологи

- Можливо, хтось із вас обере собі ці професії згодом і буде дбати про екологію нашого спільного дому – нашої Батьківщини.

- Навколо нас є повітря. Проте ми його не бачимо, тому що воно невидиме, прозоре. Повітря заповнює все довкола. Воно є у ґрунті, у воді. Наша планета оточена з усіх боків шаром повітря.

- Що можуть доповнити наші інформатори про повітря?

Виступ групи інформаторів.

Повітря прозоре і безбарвне. Проте товстий шар повітря має колір. Блакитне небо — це товстий шар повітря, освітлений Сонцем. Ми живемо на самому дні Блакитного неба — на дні повітряного океану. У нього немає берегів, він оточує всю земну кулю. Дно цього океану — уся поверхня Землі: суша, океани, моря.

Повітря густим товстим шаром укриває нашу планету. Повітря — суміш газів, якою дихає усе живе на Землі. Ми не бачимо його, бо воно безбарвне і прозоре. Повітря — невидимий одяг планети Земля.

Повітря складається з азоту (78%), кисню (21%), вуглекислого газу. Кисень необхідний живим істотам для дихання; вуглекислий газ допомагає Землі зберігати тепло, а зелені рослини виробляють з нього поживні речовини, якими живляться самі, а також тварини і люди; озон захищає Землю і все живе від небезпечних ультрафіолетових променів Сонця.

Газоподібний кисень використовують у дихальних апаратах для хворих і пожежників. Автомобілям для роботи теж потрібен кисень. На Місяці, де немає повітря, вони не заведуться.

- Зараз слово надаємо нашим **експертам.**
(Розповідь супроводжується малюнками)

Для здоров'я людини потрібне чисте, насичене киснем повітря. На жаль, у багатьох місцях, особливо у великих містах, повітря дуже забруднене. Фабрики і заводи викидають із своїх труб отруйні гази, сажу, пил; транспорт виділяє відпрацьовані гази, у яких теж багато отруйних речовин; звалища сміття також погіршують становище.

В Україні, як і в інших країнах, прийнято Закон про охорону повітря. Підприємства повинні мати спеціальні установки для очищення викидів від шкідливих речовин. Учені займаються розробками нових автомобілів, які не забруднюватимуть повітря. Для боротьби з пилом вулиці міст улітку слід добре поливати водою, а сміття вчасно вивозити у спеціально відведені місця. Люди висаджують на вулицях, у парках, скверах дерева, кущі, квіти. Рослини не тільки затримують своїм листям пил і сажу, а й поглинають

вуглекислий газ і виділяють кисень. Ось чому так легко дихається на природі, де багато зелені. Недаремно зелене вбрання нашої Землі називають "легенями планети".

- Слово просять наші лаборанти, що приготували дослід.

Дослід №1 з блюдцем і свічкою.

(Учні спостерігають, як під час горіння виділяється кіптява, в результаті чого дно блюдця стає чорним).

— Це дуже просто спостерігати ось тут у класі — блюдце, свічка. А як у масштабах Землі.

Виступ групи екологів.

Екологія. Яка вона у нашому краї, де є шахти, заводи? Звичайно, не така, яка повинна бути. І не тільки тому, що є промислові підприємства. А і тому, що є люди, які накопичують смітники, знищують природу та забруднюють навколишнє середовище. Людей необхідно з дитинства вчити свідомо і правильно ставитися до природи, людей.

Земля – наш спільний рідний дім,
Як затишно і радісно нам всім у ній.
Слід берегти її, бо плине час.
Надія в неї є лише на нас!

- Ми підготували малюнки, в яких зобразили, якою повинна бути природа нашої Батьківщини та гасла.
Не спалювати опале листя!
Очищувати відпрацьовані гази!
Не забруднювати середовище!

- Зараз переходимо до другого питання нашого спілкування.

- А цей предмет вам знайомий? (Це глобус, модель Землі).
- Якого кольору наша планета? (Блакитного) ,
- Чому? (Бо на земній кулі води вдвічі більше, ніж суші).
- Про воду, думаю, ви теж багато знаєте і розповісте у своїх інтерв'ю.

Виступ групи інформаторів.

- Вода - вірою і правдою служить людині: входить до складу тіла (близько 65%); відіграє роль розчинника - тисячі хімічних реакцій, що відбуваються в живому організмі, без води були і неможливими; поживні речовини, які утворюються при цьому та речовини, що підлягають видаленню з організму, переносяться кров'ю, у складі якої багато води; захищає тіло людини від перегріву, виділяючи піт. Допомагає людині у побуті, слідкує за її гігієною, працює на фабриках, заводах.

Ось що вода може сказати про свою роботу.

Голосок води.

- Рослини і тварини також завдячують своїм існуванням мені.

Рослинам я потрібна, щоб розчиняти і транспортувати поживні речовини, підтримувати форму, пружність. Зелені рослини на світлі утворюють з води та вуглекислого газу органічні речовини. Для багатьох тварин і рослин вода - рідна домівка, місце оселення, опора. Я захищаю поля, садки від перемерзання, вкриваючи їх пухкою ковдрою (снігом).

Інтерв'ю.

— Чи не забагато на Землі води? (Ні, якраз стільки, щоб вона не замерзла, бо вода обігриває нашу Землю взимку, віддаючи їй тепло, що взяла від сонечка влітку).

— Яке значення для живої природи має вода? (Основне. Її п'ють люди, тварини, рослини. Без їжі людина може прожити 9 діб, без води — 2. Вода — основа всіх живих організмів).

— Чи правильне твердження, що вода нас годує? (Так. Без води не приготувати їжі. Водойми дають нам продукти харчування — рибу, морську капусту та ін.).

— Кажуть, що вода — найширший шлях. Доведіть це. (Жодна дорога не може мати розмірів моря, океану чи навіть річки. Там легко розминутися багатьом кораблям).

— Як пов'язані електричний струм з водою? (За допомогою води працюють гідроелектростанції).

— Для чого ще потрібна вода?

— Ви самі довели, що вода — справжнє диво природи. Але часто люди не вміють цінувати його. Можливо, тому, що на перший погляд води у нас дуже багато.

Послухаємо експертів.

Розповіді про негативний вплив людини на водойми.

Голосок води.

- Усім відомо - «без води і ні туди, і ні сюди». І що ж я за це маю? Мене не бережуть, забруднюють, мої джерельця не очищають. Дійшло до того, що я навіть проливаюсь на землю у вигляді «кислотних», лужних, радіоактивних дощів. Благаю, допоможіть мені, потурбуйтеся про мене. А якщо ні, то й самі загинете.

- Зрозуміло, що людина забруднює воду. Погіршення стану водойм і виснаження водних ресурсів загострює проблему питної води. Незважаючи на високотехнологічні методи очистки вод, до 10% найстійкіших забруднювачів залишаються. Потрапляння у водойми сполук фосфору та азоту сприяє масовому розмноженню ціанобактерій, що призводить до

«цвітіння води» і спричиняє масову загибель інших живих організмів (через нестачу кисню). Найзабрудненішими є річки басейнів Західного Бугу, Приазов'я і Сіверського Дінця.

— І в результаті світовий океан матиме більше ось такої мутної, брудної води і менше цієї чистої, природної, здорової. Лаборанти готові продемонструвати дослід.

Дослід №2. Фільтрування води.

— Цей елементарний дослід показав, що будь-яку забруднену воду можна очистити. У нас у класі за допомогою звичайного фільтру, а на заводах, фабриках — за допомогою складних фільтрів, а також очисних споруд. І люди повинні дбати про це.

Виступ групи екологів.

Вода — дає життя всьому:

І дереву і квітці.

І напуває все живе.

І жито колоситься.

Вода джерельна, мов жива.

Вона — життя основа.

Природу хочеш зберегти?

Тож не забудь про неї ти!

Вода — жива душа планети,

Врятуй її скоріш!

Без неї — все загине.

І нас не буде більш.

Звучить фонограма "Голос Землі".

"...Важко мені, діти мої, кровиночки мої. Чи ж не я вас породила, чи не я вам сили даю? Лелію для вас кожний кущик, травиночку кожному. Всі свої багатства віддаю вам до останку. Прихищаю братів ваших менших — тваринок, жуків...За що раните мене, діти мої, чом не шануєте? Зриті надра мої ранами гоїтимуться тисячі років, споєні отрутою поля перестануть колосити пшениці. Не брудніть мене, не засмічуйте, бо я — ваша мати, і що ви без мене?"

— Діти, хто звертається до нас зі своїми болями і тривогами? (Земля).

Виступи групи експертів

1-й учень-експерт

- Найбільшої шкоди ґрунтам завдає водна та вітрова ерозія.

Водна ерозія виникає на погорбованій місцевості, на тих схилах, де вирубано ліси і чагарники, знищена трав'яниста рослинність, на таких, що розорані вздовж схилу. Це сприяє змиву ґрунтів, утворенню вимоїн та

розвитку ярів, особливо під час злив і танення снігу. Якщо схили зорані впоперек, з дотриманням усіх правил, то процеси ерозії зведені до мінімуму.

2-й учень - «експерт»

- Виникненню вітрової ерозії сприяють, як правило, посухи, сильні вітри і неправильні агротехнічні заходи. Оголені, не захищені рослинністю верхні шари ґрунтів видувуються. Частинки ґрунту при цьому можуть переноситися на великі відстані. В окремих випадках ґрунти руйнуються повністю. Для їх відновлення у посушливих районах необхідні десятки і сотні років. Щоб запобігти вітровій ерозії, ґрунти закріплюють рослинністю, застосовують полезахисні смуги, що зменшують силу вітру.

3-й учень - «експерт»

Забруднення ґрунтів пестицидами, мінеральними добривами.

Для збільшення родючості ґрунтів застосовують мінеральні добрива, але при їх надмірному використанні в ґрунті виникають осередки з підвищеною концентрацією солей, що знижує врожай. Мінеральні добрива забруднюють водні джерела.

Слово **екологам.**

Ми всі живемо на цій землі,

Радієм кожній миті.

Тож вміймо все це зберегти

Щоб ще раділи наші діти.

— Хай цей заклик виповниться і стане як закон для всіх людей Землі.

Четверте питання: охорона живої природи.

Погляньте, діти, навкруги,

Яка земля чудова.

Моря і гори, і луки,

Ліси, гаї, діброви.

Все це, природа нам дає

І просить допомоги.

Виступ групи інформаторів.

(Розповідь супроводжується малюнками)

- Ліс — це частина природи. Народна мудрість говорить: весною звеселяє, влітку прохолоду має, восени годує, взимку жар дарує. І це справді так. А чи ми завжди віддячуємо йому? Ні, не завжди. Ліс прохає нас: «Я краса, я легені ваші. Людино, рятуй мене!» Кожна зламана гілка, кожний пійманий метелик, кожна зірвана квітка — це велика рана, нанесена природі. Якщо такі рани будеш ти наносити природі, а потім ще хтось, — що стане з природою?

Зараз люди всієї планети зрозуміли, що природа в небезпеці. На місцях вирубаних лісів люди садять нові. Заборонено збирати рідкісні рослини і полювати на рідкісних тварин у лісах. Створено заповідники.

Усього в Україні створено 15 державних і всесвітньо відомих заповідників: Чорноморський; Асканія -Нова; Канівський; Карпатський; Поліський; Український степовий та інші.

Виступи експертів.

Нині щороку зникає два види тварин. Протягом останніх століть в Україні зникли тарпан (дикий кінь), тур та степовий сайгак. На грані зникнення світлий тхір, норка, горностай, вовк.

- Зникнення загрожує більш ніж 150 видам рослин України. Знищення тільки одного виду рослин може спричинити зникнення 10 – 30 видів комах.
 - Щороку бездумно знищують 20 млн. гектарів лісів - головного споживача вуглекислого газу і виробника кисню.
 - 20 кг макулатури зберігають одне дерево.
 - 1 т макулатури рятує від вирубування 2/5 гектарів лісу середнього віку.
 - Рани на стовбурі дерева - двері для цілих армій хвороботворних мікроорганізмів.
- Ось чому виникла потреба охороняти рослини й тварин, повітря, воду й ґрунти.

Розповідь екологів.

(Інсценізація казки)

1 дуб. Як швидко мчить час! Не віриться, що ми з тобою стоїмо тут більше 200 років!

2 дуб. А пам'ятаєш, як ми були жолудями? Ніяких проблем: поруч тато, мама, дідусь ...

1 дуб. Да. Велика була родина. А зараз залишилися одні ... Останні з могікан.

2 дуб. Останні ... хто?

1 дуб. Ой, ну й нерозумний ти, дуб!

2 дуб. Сам дуб!

1 дуб. Я – дуб розумний, регулярно читаю газети, які відпочивальники розкидають. Ось ти, наприклад, знаєш, що таке парниковий ефект?

2 дуб. Про парники не знаю нічого, все життя у відкритому ґрунті росту.

1 дуб. Ну, говорю же тобі – дуб! Парниковий процес – це процес глобального потепління на Землі й посилення аномалій клімату. А все через зрост в атмосфері концентрації вуглекислого газу.

2 дуб. Ну, ще б йому не рости: заводських труб все більше, а нас, дерев все менше, й до того ж приходиться існувати в антисанітарних умовах: всі сміять, а ніхто не прибирає.

1 дуб. Ой, дивись, діти з учителькою йдуть.

2 дуб. Може, вирішили тут порядок навести?

Учителька. Діти, ми з вами знаходимося у відомому колись урочищі «Дуби».

Раніше дубів тут було багато, а тепер залишилося тільки три.

Всі. А ми бачимо тільки два.

Учителька. Ай, правда, вчора було ще три, а сьогодні вже два. А головне, що дуби є і їм по 200 років. А хто мені, діти, скаже, чому ліс треба берегти?

Діти. Тому, що в лісі ми можемо збирати гриби, ягоди, а ще сидіти біля вогнища і співати пісні про природу. Але ліси зникають з такою швидкістю, що незабаром нікуди буде ходити і слухати спів пташок.

- Ліси зникають із швидкістю 20 га за хвилину.

- Мабуть вчора була остання хвилинка для нашого третього дуба.

Учителька. Так, ліси треба захищати від поганих людей і нагадувати про охорону лісів. Що ж стоїте? За справу!

(Хлопці дістають молотки, цвяхи і йде до дубів)

1 дуб. Ай, що це вони беруть?

2 дуб. Ай, а куди це вони йдуть?

Обидва. Мамо!!!

Хлопці прибивають до дерев таблички: «Бережіть природу!», «Ліс – наше багатство!»

Учителька. Що ви наробили?

Діти. Вибачте нас, дуби, вибач нас, природа, ми зрозуміли, що тобі так само боляче, як і людям. А таблички ми встановимо, щоб всі пам'ятали про те, що все навкруги треба берегти.

Учителька. Давайте посміхнемося

Як хороше навкруг!

Природа – це хороший

Наш добрий, вірний друг!

Всі. Люди! Бережіть ліси! Бережіть природу! Давайте слухати його чарівні голоси.

Слухання грамзапису "Голоси лісу".

Правила поведінки у лісі.

Ліс – це наш зелений друг,

Я давно це знаю,

І тому не рву квіток,

Гілля не ламаю.

Між дерев я тихо йду,

Гнізда не тривожу,

А мурашник як знайду,

То зроблю огорожу.

І сміття ніколи я

В лісі не кидаю,
Бо соромно мені
Перед пташечками.
А вони за це мені
Пісню заспівають.
І дзвіночки лісові
Весело заграють.

- Я попрошу екологів зробити підсумок нашої розмови про живу природу.

Не зривати квітів!
Не руйнувати гнізда і мурашники!
Не ламати гілок!
Не знущатися над живими істотами!

- Діти, я вдячна вам, що ви розумієте усю серйозність проблеми, над якою ми сьогодні працювали. Про це йдеться і у творах, які ви зараз послухаєте. Отже, оголошую літературне читання.

Бережіть природу! (автор Голубєв Данило)

У одному селі був чудовий сад. Там дружно жили дерева. Схилившись, одне до одного, перемовлялися про те, як добре їм жити у селі, дихати свіжим повітрям, слухати співи птахів. Щороку восени вони скидали пожовтіле листя, а навесні знову одягали зелений одяг. Деревам подобався їхній сад. Тут за ними доглядали, і вони ніколи не хворіли. І у вдячність дерева дарували своїм хазяям щоліта багатий врожай.

Одного разу у саду посадили нове дерево, зовсім молоду берізку. Хазяїн привіз її з міста. Сад зразу оживився, всім було цікаво дізнатися про свою нову сусідку. А берізка мовчала, опутивши наполовину зів'ялі віти. Стара вишня нахилилася до неї і сказала:

- Дівчинко, ти нас не бійся, ми тут всі як рідня. Розкажи, що з тобою сталося. Але новенька все рівно мовчала. Так пройшов день. Сонце схилилося за обрій, дерева поснули.

Вранці заспівав півень. Прокинулися мешканці саду й знову попрохали берізку розповісти про себе.

І бідолашна розповіла:

- До цього я жила у лісі. Мені там дуже подобалося – чисте повітря, чиста вода. Але одного разу люди забули погасити вогонь і почалася пожежа. Багато дерев згоріло, а мене врятували. Викопали і посадили у місті на дитячому майданчику. Я мріяла, що мені там будуть раді, адже у спекотні дні під моїми вітами можна сховатися від спеки. Але діти не любили мене – вішали свої портфелі на мої віти. Один хлопець зламав мою гілку, щоб погратися зі своєю собакою. Я дуже рада, що ваш хазяїн перевіз мене в цей чудовий сад.

А ще берізка розповіла, що у місті важко дихати з-за великої кількості вихлопних газів, як її корені пили отруєну різними заводськими відходами воду.

Усі дерева уважно слухали берізку. Вони навіть не здогадувалися, що за межами саду існує інший світ, де так ставляться до дерев.

Наступного дня до хазяїна саду приїхав онук Сашко. Він полюбляв смачні фрукти, тому відразу побіг до садка й заліз на яблуню.

Берізка здригнулася, побачивши хлопця:

- Я знаю його. Він майже щодня приходив з друзями на дитячий майданчик. Одного разу вирізав ножиком своє ім'я на моїй гілці.

- Треба його провчити! – сказала яблуня і з усієї сили захитала вітами. Сашко впав на землю. Яблуня ще раз захитала гілками й осипала хлопчика яблуками. - Ой! Боляче!

- А ти гадаєш нам не боляче? Ми теж живі! – зашуміли дерева. Сашко підвівся і вибіг з саду.

Коли хлопчик приїхав додому від дідуса, він замислився над своєю поведінкою. Йому було дуже соромно і він вирішив, що тепер ніколи не буде шкодити природі.

Як струмочок образився на людину

(автор Щербініна Ніка)

Жив у селі дідусь і був у нього онук. Щовечора дід розповідав онукові казки. І ось повідав таку.

Якось давно жив у нашому селі пан. Одного разу він вирішив побудувати біля струмка невеликий завод, який би переробляв та фарбував папір.

Через рік його мрія здійснилася. Пан відвів усі відходи через трубу у струмок, який напоював усе село. Через місяць струмочок став забрудненим. Селяни спочатку не звернули на це уваги. Струмок дуже страждав, а люди нічого не робили. І став струмочок підштовхувати великі валуни до труби заводу, щоб перекрити її. Пізніше це помітили риби і вирішили допомогти йому позбавитись цього забруднення.

Пройшов ще місяць. В село приїхав хлопчик Іванко. Він дуже любив малювати біля струмочка. Коли він побачив свого старого друга струмочка, то засмутився і вирішив зразу піти до пана. **Іванко показав панові свої малюнки: де струмочок чистий, прозорий і де - сірий, засмучений, з брудною водою.**

Пан зрозумів, яку він зробив помилку.

А вже через два дні біля струмка була очисна споруда, а труби не було.

Струмок і дівчинка

(автор Бородай Настя)

Жив-був струмок. Він був маленький, непомітний. Люди вважали його безкорисним, непотрібним. Струмок жив біля лісу і багато тварин приходили пити його чисту воду. Але з часом люди почали забруднювати

струмок. Вода стала брудною, каламутною, але ніхто не звертав на це увагу, крім мешканців лісу.

Одного разу дівчинка пішла на галявину лісу помилуватися весняними квітами. По дорозі вона зустріла струмок. Він зразу їй не сподобався, але ж вона не пройшла повз нього. Дівчинка розуміла, що струмку погано і боляче від того, що до нього так ставляться.

Їй дівчинка почала чистити нещасний струмок. Щодня вона приходила й позбавляла його від бруду та сміття. Так через деякий час струмочок став знову чистим. Мешканці лісу були задоволені. Кожний був вдячний маленькій рятівниці!

А люди побачили перевтілення, яке сталося із струмком і їм стало соромно, що не вони – дорослі, а маленька дівчина врятувала струмок від загибелі.

Страждання струмочка (Автор Новохацька Юлія)

В одному лісі серед великих дерев з-під дубової коряги витікав струмок. Він був невеликий, але дзвінкий і з дуже прозорою водою. До нього прилітали зграйки пташок, прибігали звірі та комахи, щоб напитися водички. Всі вони дякували струмочку за живлячу воду.

Та кожен раз, коли в ліс приходили відпочивати люди, струмок страждав. В його чисту вод кидали пляшки, різне сміття. Раз за разом бруд накопичувався і струмок став схожим на болото. Вода у ньому стала мутною і застійною, пити її було вже неможливо. І всьому провиною – неправильна поведінка людини.

Людам потрібно берегти воду і розумно її використовувати!

Про що шепочуться дерева (автор Іонуц Юлія)

- Куди поділась решта дерев? – тополя запитала у берізки.
- Уночі зрубали люди. Вони будуватимуть супермаркет.
- Зрозуміло. Ми тут зайві. А ще вчора сюди приходили грати діти у м'яча та птахи злітались на наші гілки, співали пісні. А тепер гуркіт моторів екскаваторів чути, - у відчаї промовила тополя.
- Невже нічого не зміниться до кращого? Невже ніколи не насадять наших братів та сестер? Ох, уже ця цивілізація ...
- А пам'ятаєш, коли багато вирубали дерев на заході країни, люди потерпали від повені? Невже ж вони нічого собі не довели, як ми їм потрібні?
- Вони не беруть до уваги слова Біблії. Там написано, що згине той, хто губить Землю.
- Так, так, якщо не стане нас, природа буде гинути.
- Дивись он той дідусь щодня приводив сюди свою онучку, подихати свіжим повітрям. Тепер йдуть далі, мабуть шукають нове місце для відпочинку.
- **Мрію навесні одягнути нове зелене вбрання. Тільки чи доживу?... – зітхнула берізка.**

Бережімо воду!

(Автор Захаріяш Єлизавета)

У кожного з нас в дитинстві були і є свої річка, ліс, струмок, поле. З них починається Батьківщина.

Річка має витік. Ним може бути струмок, озеро. Струмок. Щось ніжне звучить в цьому слові, переповнюючи кожного з нас світлим чаруванням дитинства. А скільки їх загублено в лісі! Дуже важко полічити. Від них залежить повінь наших річок. Ось як важливі крихітні струмочки!

Сумно буває дивитись, як не прибрані деякі струмки. Багатьом людям дарують вони відпочинок і радість. І туристу, який поставив неподалік свій намет, і ліснику, стомленому від тривалої дороги. Словом, кожному з нас, кого зморили в дорозі спека й жага. Але спробуй напиться із струмка, якщо закаламучена його дзеркальна вода, а дно закидано брудом і сміттям! Тут тільки можна розвести руками і довго чекати, поки відстоїться вода.

Ми не замислюємося над тим, чому струмок ніби то ображається на людину. Адже свою брудну воду він несе до річки, яку ми і використовуємо. А потім нас бентежить те, чому хворіють діти і дорослі. Саме так карає природа – хвороби, повені, пожежі, землетруси тощо.

Вода ще не до кінця вивчена, досліджена, але неабияк вже давно використана людиною. До неї треба ставитися дбайливо. Для цього потрібно небагато: тільки любити природу, правильно до неї ставитися.

Підсумок спілкування

- Наші **екологи** склали правила життя у природі.
- Перечитайте їх. Що вони вам нагадують? (Закони)
- Запам'ятаємо їх та будемо вчити оточуючих, що

На землі, у домі вселюдському —

Протиріч і негараздів тьма,

Будьте, люди, обережні в ньому!

Іншої домівки в нас нема!

Земля — наш дім, і лише поганий господар нищитиме багатства свого дому.

- Тож треба бути мудрими господарями і пам'ятати, що ми не успадкували Землю від наших предків, ми беремо її в позику в наших нащадків. Природа, яка дає нам усе необхідне для життя — свіже повітря, чисту воду, гарний настрій і бадьорість, — вимагає бережливого, дбайливого ставлення до себе.

Земля - не рабиня наша, а мати,

Сонце – не вітчим наш, а рідний батько.

Ліси – наші брати, ріки – сестри,

Дощі, вітри, сніги мусять бути добрими гостями.

А ми на своїй планеті – не є тимчасовими мешканцями, а мудрі господарі!

Бережіть екологію!

Бережіть природу!

Гасла

«Збережемо заповідну Україну»

Рослини, тварини зникають з землі,
І їх заносять у книгу Червону.
Люди! Давайте за розум візьмемось всі,
Невірним діям зробим перепону!

Люба природо, тобою живу.
Щасливе життя - це ти.
Чисте повітря і воду живу
Будем завжди берегти!

Все у природі треба берегти –
І птаха, й звіра, і рослину.
Не думай, що цар природи ти,
Ні! Ти його частина.

Вдячність людям, що рятують ліс!
За всі кущі й дерева в пишнім гіллі!
І за красу зелених кіс,
В яких стоять берізки білі!

Без жалю гублять матінку природу ті,
Що збирають квіти у мішки.
Квіти не рви – не поруш їхню вроду!
Нехай милуються ними всі!

Не зривайте марно квіти!
Не губіть земну красу!
Треба все оберігати,
Природу вчитись шанувати!

